

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava
Facultatea	Istorie și Geografie
Departamentul	Științe umane și social- politice
Domeniul de studii	Asistență socială
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii	Asistență socială ÎF

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Asistență socială a familiei				
Titularul activităților de curs	Lector univ. dr. Iacobescu Maria Rodica				
Titularul activităților aplicative	Lector univ. dr. Cormoș Cristina				
Anul de studiu	II	Semestrul	III	Tipul de evaluare	examen
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC – complementară				DS
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă				DI

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator		Proiect	

II Distribuția fondului de timp pe semestru:		ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe		30
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren		25
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri		25
II d) Tutoriat		
III Examinări		3
IV Alte activități (precizați):		

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	80
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	125
Numărul de credite	5

4. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	• Sală dotată cu videoproiector, ecran de proiecție, laptop
Desfășurare aplicații	Seminar • Sală dotată cu videoproiector, ecran de proiecție, laptop
	Laborator • -
	Proiect • -

5. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP1 - Identificare, analiză, evaluare și intervenții specifice pentru reducerea riscurilor sociale de la nivel comunitar CP2 - Elaborare, implementare și evaluare a politicilor, programelor și serviciilor sociale destinate persoanelor și grupurilor vulnerabile;

	CP5 - Intervenție, consiliere și terapie individuală și de grup acordată în mediul familial sau instituțional (spitale, școli, penitenciare, centre anti-drog, instituții specializate de asistență socială); CP6 - Comunicare și relaționare eficientă cu beneficiarii.
Competențe transversale	CT1 - Abordarea obiectivă și argumentată atât teoretic, cât și practic, a unor situații - problemă în vederea soluționării eficiente a acestora cu respectarea valorilor și principiilor specifice asistenței sociale CT2 - Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă transdisciplinară pe diverse paliere ierarhice la nivel intra- și interorganizațional

6. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Înțelegerea și însușirea de către studenți a conceptelor, definițiilor, teoriilor, clasificărilor specifice acestei discipline de învățământ, precum și cunoașterea și aplicarea măsurilor de protecție socială necesare familiilor aflate în dificultate.
	Dezvoltarea capacității de a distinge între familiile funcționale și cele disfuncționale, de a sesiza și caracteriza dificultățile și crizele familiale, pornind de la cunoașterea cauzelor acestora și a factorilor de risc.

7. Conținuturi

CURS	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Noțiuni generale despre familie. Familia- grup social specific Perspective și teorii sociologice asupra familiei Structura familiei - tipologii familiale; structura de autoritate Statusuri și roluri în familie Funcțiile familiei Familia tradițională, familia modernă, familia postmodernă. Profilul familiei românești	4	Prelegerea interactivă, conversația euristică, expunerea, problematizarea	
Căsătoria. Dinamica vieții de familie Căsătoria - definiții și caracteristici Reguli de constituire a cuplurilor maritale Formele căsătoriei Mecanisme psihosociale în alegerea partenerului conjugal Putere și negociere în luarea deciziilor în familie Organizarea bugetului familial Planificarea familială ca decizie de cuplu Comunicarea în familie Distribuția sarcinilor domestice Climatul familial	4	Prelegerea interactivă, conversația euristică, expunerea, problematizarea	
Familia - cadru de satisfacere a nevoilor copilului Nevoi de bază ale copilului Principiile grijii pentru copil Abilități parentale Stiluri parentale Disciplina familială	2	Prelegerea interactivă, conversația euristică, expunerea, problematizarea	
Dificultăți și crize familiale Factori care generează satisfacția în viața de familie Indicatori obiectivi și subiectivi ai insatisfacției în familie	2	Prelegerea interactivă, conversația euristică, expunerea, problematizarea	

Factori generatori de insatisfacție Criza familială - definiții, faze Vârsta și maturitatea părinților Dificultăți materiale Problemele de sănătate; bolile cronice			
Destrămarea familiei prin divorț Divorț și divorțialitate Cauzele divorțialității Etapele disoluției căsătoriei Consecințe ale divorțului asupra foștilor parteneri Consecințele divorțului asupra copiilor Evoluția divorțialității în România Asistența socială în caz de divorț	4	Prelegerea interactivă, conversația euristică, expunerea, problematizarea	
Familia monoparentală Delimitări conceptuale Surse ale monoparentalității. Tipologia familiei monoparentale Monoparentalitatea maternă Monoparentalitatea paternă Famiiliile monoparentale de adolescente Servicii sociale	4	Prelegerea interactivă, conversația euristică, expunerea, problematizarea	
Disfuncționalități specifice familiilor recompuse Diferențe între familia nucleară și cea recompusă Dificultăți specifice. Relația părinți vitregi- copii vitregi Avantajele recompunerii familiale Intervenția în situațiile de maltratare a copiilor vitregi	2	Prelegerea interactivă, conversația euristică, expunerea, problematizarea	
Violența în familie Teorii asupra violenței în familie Forme ale violenței în familie Abuzul asupra copiilor Violența asupra femeilor Violența asupra bărbaților Violența asupra vârstnicilor Specificul intervenției în cazurile de violență familială	2	Prelegerea interactivă, conversația euristică, expunerea, problematizarea	
Bibliografie			
- Biolley, Jacques (2014), <i>Copilul și divorțul</i>, Editura Philobia, București. - Bonchiș, Elena (2011), <i>Familia și rolul ei în educarea copilului</i>, Editura Polirom, Iași. - Iluț, Petru (2005), <i>Sociopsihologia și antropologia familiei</i>, Editura Polirom, Iași. - Iluț, Petru (2015), <i>Dragoste, familie și fericire. Spre o sociologie a seninătății</i>, Editura Polirom, Iași. - Irimescu, Gabriela (2004), <i>Asistența socială a familiei și a copilului</i>, Editura Universității Al.I. Cuza, Iași. - Irimescu, Gabriela (2004), <i>Violența în familie și metodologia intervenției în Neamțu</i>, George; Stan, Dumitru coord., <i>Asistența socială. Studii și aplicații</i>, Editura Polirom, Iași. - Muntean, Ana; Munteanu, Anca (2011), <i>Violență, traumă, reziliență</i>, Editura Polirom, Iași. - Neagoe Alexandru (2015), <i>Asistența socială a familiei. O abordare sistemică</i>, Editura Universității de Vest, Timișoara. - Popescu Raluca (2009), <i>Introducere în sociologia familiei</i>, Editura Polirom. Iași. - Scutaru, Anca (2006), <i>Familia monoparentală</i>, Editura Lumen, Iași. - Segalen, Martine (2011), <i>Sociologia familiei</i>, Editura Polirom, Iași. - Șerban, Petronela (2005), <i>Asistența socială a mamelor adolescente</i>, Editura lumen, Iași. - Ștefan Cristina (2006), <i>Familia monoparentală. O abordare politică</i>, Editura Polirom, Iași. - Turliuc, Maria Nicoleta; Huțuleac, Adina Karner; Dănilă, Oana (2009), <i>Violența în familie. Teorii, particularități și intervenții specifice</i>, Editura Universității Al. I. Cuza, Iași.			

- Warshak, Richard A. (2017), *Divorțul toxic. Educația copiilor când părinții se despart*, Editura Polirom, Iași.

Bibliografie minimală

- Biolley, Jacques (2014), *Copilul și divorțul*, Editura Philobia, București.
- Iluț, Petru (2005), *Sociopsihologia și antropologia familiei*, Editura Polirom, Iași.
- Iacobescu, Maria Rodica, *Asistența socială a familiei* (suport de curs).
- Irimescu, Gabriela (2004), *Asistența socială a familiei și a copilului*, Editura Universității Al. I. Cuza, Iași.
- Neagoe, Alexandru (2015), *Asistența socială a familiei. O abordare sistemică*, Editura Universității de Vest, Timișoara.
- Scutaru, Anca (2006), *Familia monoparentală*, Editura Lumen, Iași.

APLICAȚII (Seminar)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Perspective și teorii sociologice asupra familiei Funcțiile familiei- familiile disfuncționale	2	Conversație euristică, problematizare, dezbatere	
Comunicarea în familie și climatul familial Nevoile copilului. Stiluri și abilități parentale	2	Conversație euristică, problematizare, dezbatere	
Dificultăți și crize familiale; intervenția în situație de criză	2	Conversație euristică, problematizare, dezbatere	
Impactul divorțului asupra foștilor parteneri și asupra copiilor. Conflictul de loialitate și alienarea parentală	2	Conversație euristică, problematizare, dezbatere	
Dificultăți specifice familiilor monoparentale și recompuse Asistența socială a mamelor adolescente	2	Conversație euristică, problematizare, dezbatere	
Violența domestică Forme ale violenței împotriva femeilor	2	Conversație euristică, problematizare, dezbatere	
Politici sociale, măsuri și intervenții în domeniul populației și familiei.	2	Conversație euristică, problematizare, dezbatere	

Bibliografie

- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului.
- Biolley, Jacques (2014), *Copilul și divorțul*, Editura Philobia, București.
- Bonchiș, Elena (2011), *Familia și rolul ei în educarea copilului*, Editura Polirom, Iași.
- Iluț, Petru (2005), *Sociopsihologia și antropologia familiei*, Editura Polirom, Iași.
- Irimescu, Gabriela (2004), *Asistența socială a familiei și a copilului*, Editura Universității Al.I. Cuza, Iași.
- Irimescu, Gabriela (2004), *Violența în familie și metodologia intervenției în Neamțu*, George; Stan, Dumitru coord., *Asistența socială. Studii și aplicații*, Editura Polirom, Iași.
- Mihăilescu Ion (2004), *Rolul familiei în dezvoltarea copilului*, Editura cartea Universitară, București.
- Manualul pentru implementarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului.
- Muntean, Ana; Munteanu, Anca (2011), *Violență, traumă, reziliență*, Editura Polirom, Iași.
- Neagoe Alexandru (2015), *Asistența socială a familiei. O abordare sistemică*, Editura Universității de Vest, Timișoara.
- Neamțu, George (coord.) (2016), *Enciclopedia Asistentei sociale*, Editura Polirom, Iași.
- Neamțu, George (coord.) (2011), *Tratat de asistența socială*, Editura Polirom, Iași.
- Neamțu, Nicoleta (coord.) (2008), *Practica asistenței sociale centrată pe individ și familie: studii de caz*, Editura Napoca Star, Cluj Napoca.
- Popescu Raluca (2009), *Introducere în sociologia familiei*, Editura Polirom. Iași.

- Scutaru, Anca (2006), *Familia monoparentală*, Editura Lumen, Iași.
- Șerban, Petronela (2005), *Asistența socială a mamelor adolescente*, Editura Lumen, Iași.
- Ștefan Cristina (2006), *Familia monoparentală. O abordare politică*, Editura Polirom, Iași.
- Turluc, Maria Nicoleta; Huțuleac, Adina Karner; Dănilă, Oana (2009), *Violența în familie. Teorii, particularități și intervenții specifice*, Editura Universității Al. I. Cuza, Iași.
- Warshak, Richard A. (2017), *Divorțul toxic. Educația copiilor când părinții se despart*, Editura Polirom, Iași.
- Zapodeanu, Monica (2008), *Terapii familiale și asistența socială a familiei*, Editura Lumen, Iași

Bibliografie minimală

- Bonchiș, Elena (2011), *Familia și rolul ei în educarea copilului*, Editura Polirom, Iași.
- Irimescu, Gabriela (2004), *Asistența socială a familiei și copilului*, Editura Universității “Al. I. Cuza”, Iași.
- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului.
- Neamțu, Nicoleta (coord.) (2008), *Practica asistenței sociale centrată pe individ și familie: studii de caz*, Editura Napoca Star, Cluj Napoca.
- Scutaru, Anca (2006), *Familia monoparentală*, Editura Lumen, Iași.
- Șerban, Petronela (2005), *Asistența socială a mamelor adolescente*, Editura Lumen, Iași.

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Atât informațiile teoretice, cât și aplicațiile practice, le oferă viitorilor absolvenți cunoștințele și aptitudinile necesare integrării pe piața muncii din domeniul asistenței sociale, fie în instituții de stat, fie în ONG-uri.

9. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Înțelegerea, însușirea, interpretarea și redarea conceptelor, definițiilor, clasificărilor și teoriilor prezentate la curs. Prezența și participarea activă la dezbateri.	Examinare scrisă	50%
Seminar	Alcătuirea și prezentarea unui proiect pe o temă dată; se va aprecia modul de structurare a conținutului prezentat, aspectul formal, bibliografia utilizată, stilul de comunicare, implicarea colegilor.	Evaluare orală a proiectului Prezență și participare activă	50%
Laborator	-	-	
Proiect	-	-	

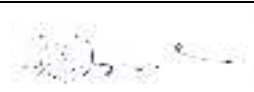

Standard minim de performanță

Curs - pentru nota 5:

- cunoașterea noțiunilor de bază ale disciplinei;
- cunoașterea etapelor dezvoltării umane și a caracteristicilor lor generale.

Seminar - pentru nota 5:

- participarea la realizarea și prezentarea unui proiect pe o temă dată;
- prezență minimă, conform regulamentului.

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
20.09.2022		

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament

26.09.2022	Lector univ. dr. Cozianu Andreea-Ioana
Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
26.09.2022	Prof. univ. dr. Florin PINTESCU